

er immers niet op aan of hij gelijk had! Wat hij meedeelt is de lectuur ten volle waard en verschaft bestendig genoegen. H.R.

A. PLEYSIER, *De Kostelooze School*, Amsterdam, De Arbeiderspers, 1934.

Er is iets eenvoudigs, bijna primitiefs, aan dit verhaal, dat ons er dadelijk voor inneemt en tot toegevendheid stemt. Men heeft de nederlandsche letteren, ál te vaak, voor provinciaal uitgekreten — dit boek, dat nauwelijks over de grenzen van een duf provinciestadje kijken doet, zou die blaam als voorbeeld kunnen steunen. Ik weet niet wie de schrijver is, maar ik vermoed, dat hij veel weg heeft van zijn hoofdpersoon, een typischen jongen schoolmeester, van de beste soort overigens, maar zoo grappig met zichzelf ingenomen en overtuigd dat zijn klein beetje notie van allerlei dingen — die hij waarschijnlijk voor „algemeene ontwikkeling” aanziet — hem recht geeft op een zekere superioriteit.

Het begin, waarin verteld wordt van Meester Wouters' eerste optreden als hulponderwijzer aan de „Kostelooze School” en van de manier waarop hij zich de zoogenaamd onhandelbaarste jongens tot vrienden maakt, vond ik verreweg het beste, aardigste, warmste. Geest en humor zijn in het heele boek te vinden, maar dit begin sprankelt nu en dan, en hier krijgen wij ook een kijk in een wereldje dat niet iedereen kent. Verderop wordt het dan helaas gaandeweg minder. Leen Wouters' ontzettend gewichtige werk in de socialistische beweging van het stadje Maasbrug, de peripetieën van die beweging zelf en van haar heroïsche leiders vermogen ons niet zoo bijster te interesseeren, vermoedelijk mede doordat wij van dit soort cultuurgeschiedenis al zoo dikwijls genoten. En Leen's romannetje, zijn verloving, trots den voorloopigen tegenstand van haar fiere ouders, met een aardig meisje uit den winkelstand, in Leen's kringen voor een „luxe-popje” versleten? Och ja! Ieder echt en frisch beschreven liefdegevalletje boeit wel min of meer. Maar ook daarbij verlangden wij toch eigenlijk terug naar . . . de Kostelooze School met haar boeiende boefjes en lachwekkende schoolintriges.

De heer A. Pleijsier is intusschen wel iemand die schrijven kan — zij het dan misschien nog niet: een roman schrijven. En ook sommige menschensoorten typeeren gaat hem heel goed af. Wil hij een raad van mij aanvaarden, hij houde zich buiten alle litteraire kringen en scholen, kijke wat verder in de wereld rond dan zelfs de toren van Maasbrug dat vermag, en wij zullen de eventueele volgende resultaten van zijn schrijflust zeker niet versmaden. H.R.

A. M. DE JONG, *Israël Querido*. Amsterdam, Em. Querido, 1933.

Een biografie schrijven is niet ieders werk, dat ziet men weer eens aan dit grenzenloos oppervlakkig boekje van A. M. de Jong over Querido. Het